

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 261/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ludmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza, predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného URBÁNI & Partners s. r. o., Skuteckého 17, Banská Bystrica, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Rastislava Urbániho, LL.M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 27/2014 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 75/2014 a vo veci namietaného porušenia jeho práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 75/2014 v súvislosti s požiadavkou urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. marca 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného URBÁNI & Partners s. r. o., Skuteckého 17, Banská Bystrica, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Rastislava Urbániho, LL.M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 27/2014 a postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 75/2014, ako aj porušenie svojho práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 75/2014 v súvislosti s požiadavkou urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol obvinený zo zločinu pozbavenia osobnej slobody podľa § 182 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona. V konaní bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 227/13 z 9. decembra 2013 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 Tpo 54/13 z 18. decembra 2013 z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku s tým, že lehota väzba plynie od 6. decembra 2013 o 22.15 h. Prokurátor podal 3. júna 2014 na sťažovateľa a ďalších troch obvinených obžalobu, konanie o ktorej je vedené pod sp. zn. 3 T 27/2014.

Okresný súd uskutočnil 23. januára 2015 hlavné pojednávanie, po skončení ktorého na neverejnom zasadnutí rozhodol o zmene dôvodov väzby sťažovateľa tak, že naďalej trvá dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, súčasne zamietol žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu a rozhodol, že nenahrádza jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť, o ktorej nebolo do podania sťažnosti ústavnému súdu rozhodnuté, resp. rozhodnutie o nej nebolo sťažovateľovi doručené.

Ďalší termín hlavného pojednávania bol určený na 27. február 2015, okresný súd však 25. februára 2015 sťažovateľovi a jeho obhajcovi oznámil, že *„Hlavné pojednávanie nariadené na deň 27. 02. 2015 o 10:00 hod. bude odročené z dôvodu, že Krajský súd v Banskej Bystrici doposiaľ nerozhodol o sťažnosti obžalovaných proti uzneseniu zo dňa 23. 01. 2015... s tým, že termín neverejného zasadnutia na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici o väzbe obžalovaných bol nariadený na deň 26. 02. 2015 a spisový materiál v tejto trestnej veci bude zaslaný Okresnému súdu Žiar nad Hronom až po tom, ako bude písomne vypracované rozhodnutie o väzbe. Keďže spisový materiál sa v čase vykonania hlavného pojednávania zo dňa 27. 02. 2015 bude nachádzať na Krajskom súde v Banskej Bystrici nie je možné vykonať hlavné pojednávanie.“*

Sťažovateľ poukazuje, že nový termín hlavného pojednávania mu nebol dosiaľ oznámený. V tejto súvislosti namieta: *„Nakoľko obžalovaný [REDAKOVANÉ] sa nachádza stále vo väzbe, je neprípustné, aby sa prejednanie jeho veci oddaľovalo odročením hlavného pojednávania z dôvodov administratívnych, t. j. neprítomnosť súdneho spisu z dôvodu, že ani po uplynutí jedného mesiaca od sťažnosti obžalovaného voči uzneseniu z 23. 01. 2015 sa súdny spis nenachádza na konajúcom súde, čoho výsledkom je odročenie termínu hlavného pojednávania určeného... na termín 27. 02. 2015 o 10:00 hod... Takéto odročenie potom považuje obžalovaný za prietahy spôsobené sústavou súdov, najmä Krajským súdom v Banskej Bystrici, a následne aj Okresným súdom Žiar nad Hronom, keď bolo povinnosťou súdov podľa predmetného dohovoru vo veci rozhodovať urýchlene a prednostne, a nie tak,*

že rozhodovanie o väzbe trpelo niekoľkotýždňovou nečinnosťou znamenajúcou nemožnosť vykonania súdom určeného hlavného pojednávania.“

Na základe tejto argumentácie namieta, že *„jeho vec nie je rozhodovaná v primeranej lehote“* a že došlo k prieťahom aj postupom krajského súdu v súvislosti s neprimeranou dobou doručovania jeho rozhodnutia.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„- postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní sp. zn. 3 T/27/2014 ako aj postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.

- prikázal Okresnému súdu Žiar nad Hronom vo veci 3 T/27/2014 konať bez zbytočných prieťahov.

- právo sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru týkajúce sa požiadavky urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby postupom krajského súdu porušené bolo.

- prikázal, aby bol sťažovateľ bezodkladne prepustený na slobodu.“

Sťažovateľ navrhol aj priznanie trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 27/2014

Sťažovateľ odôvodnil namietané prieťahy v postupe okresného súdu pri prerokovaní jeho trestnej veci tým, že okresný súd odročil termín hlavného pojednávania určený na 27. február 2015, pretože nemal v tomto termíne k dispozícii súdny spis, ktorý sa v tom čase nachádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o sťažnosti sťažovateľa a ďalších obžalovaných proti rozhodnutiu o väzbe. Iné konkrétne okolnosti týkajúce sa napadnutého konania neuviedol.

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú aplikuje vo svojich rozhodnutiach aj ústavný súd, má obvinený právo na to, aby o jeho trestnom obvinení bolo rozhodnuté v primeranej lehote. Toto právo je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces. Podmieňuje priamo spravodlivý charakter konania tým, že zabraňuje strate dôkazov alebo oslabeniu ich dôkaznej hodnoty. Bráni tiež tomu, aby obvinený bol príliš dlho vystavený zásahom do svojich práv a slobôd a neistote o svojom osude (rozsudok ESLP vo veci Wemhoff v. Nemecko z 27. 6. 1968).

Zo sťažnosti vyplýva, že konanie začalo na okresnom súde podaním obžaloby 3. júna 2014, teda ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu netrvalo ani jeden rok, a je vedené väzobne proti štyrom obžalovaným. Sťažovateľ sa nijako nevyjadril k postupu okresného súdu v prerokúvaní veci od podania obžaloby, poukázal len na odročenie termínu hlavného pojednávania z 27. februára 2015 z dôvodu rozhodovania o väzbe na krajskom súde.

Ústavný súd v konkrétnych okolnostiach danej veci poukazuje aj na svoju judikatúru, podľa ktorej odmietne sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných

prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že za riadne odôvodnenie sťažnosti je zodpovedný právny zástupca sťažovateľa a ústavný súd nie je povinný nahrádzať jeho činnosť tým, že bude dopĺňať odôvodnenie sťažnosti zisťovaním stavu a priebehu napadnutého konania a argumentačne tak dopĺňať sťažnosť jeho klienta.

Samotná doterajšia dĺžka konania v spojení s nedostatočným odôvodnením sťažnosti signalizuje zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti. Odročenie termínu hlavného pojednávania, ktoré namieta sťažovateľ, bolo podľa názoru ústavného súdu dôvodné. Je potrebné prisvedčiť sťažovateľovi, že väzobná vec si vyžaduje pravidelné určovanie termínov hlavného pojednávania v krátkych intervaloch a podľa názoru ústavného súdu okresný súd tak v jeho veci postupoval. Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd určil nasledujúci termín hlavného pojednávania na 8. apríl 2015, a teda nedoručenie spisu z krajského súdu spôsobilo predĺženie konania o jeden mesiac a jeden týždeň, čo s prihliadnutím aj na doterajšiu dĺžku konania nesignalizuje zbytočné prieťahy v prerokúvaní veci. Okresnému súdu zároveň nemožno vytknúť, že včas nevyžiadal spis od krajského súdu, keďže termín hlavného pojednávania (27. február 2015) bezprostredne nadväzoval na termín verejného zasadnutia krajského súdu (26. február 2015). Sťažnosť je preto v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Pokiaľ sťažovateľ namieta prieťahy v postupe okresného súdu tým, že mu do podania sťažnosti ústavnému súdu neoznámil nový termín hlavného pojednávania, ústavný súd by sťažnosť musel odmietnuť z dôvodu neprípustnosti, pretože sťažovateľ nepreukázal, že vyčerpal možnosť domáhať sa preskúmania postupu okresného súdu podaním sťažnosti pre nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 75/2014

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, o veci sťažovateľa, t. j. o jeho trestnom obvinení, rozhoduje okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 27/2014. Namietaný postup krajského súdu sa týka rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu o väzbe. Krajský súd teda nekonal o veci samej, na prerokovanie ktorej sa vzťahuje základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa čl. 38 ods. 2 listiny a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale jeho postup možno preskúmať len v rámci namietaného porušenia práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, ktorý obsahuje aj záruku urýchleného prerokovania návrhu obvineného na preskúmanie zákonnosti jeho väzby.

Z uvedeného dôvodu je sťažnosť aj v tejto časti zjavne neopodstatnená.

3. K namietanému porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tos 75/2014 v súvislosti s požiadavkou urýchleného rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby

Podľa judikatúry ústavného súdu požiadavke neodkladnosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (m. m. III. ÚS 255/03, IV. ÚS 253/05, III. ÚS 345/06). Nie je však stanovená žiadna konkrétna lehota, ktorej presiahnutím by došlo k porušeniu tohto práva. Pri posudzovaní namietaného porušenia práva na urýchlené preskúmanie zákonnosti väzby ústavný súd postupuje v súlade s judikatúrou EŠLP (napr. Rehbock v. Slovinsko, rozsudok z 28. 11. 2000, bod 84; Kolompar v. Belgicko, rozsudok z 24. 9. 1992, bod 42), každú vec posudzuje podľa konkrétnych okolností prípadu, pričom prihliada najmä na postup a úkony namietaného orgánu a okolnosti na strane sťažovateľa.

Sťažovateľ neuviedol, kedy podal sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu z 23. januára 2015. Podľa zistenia ústavného súdu bola jeho sťažnosť predložená na rozhodnutie krajskému súdu 2. februára 2015. Z oznámenia okresného súdu z 25. februára 2015, ktoré bolo faxom doručené aj obhajcovi sťažovateľa, ktorý je súčasne jeho právnym zástupcom v konaní pred ústavným súdom, vyplýva, že krajský súd rozhodoval o sťažnosti 26. februára 2015. Ústavný súd ďalej zistil, že rozhodnutie krajského súdu bolo doručené okresnému súdu 6. marca 2015, ktorý ho doručil sťažovateľovi 13. marca 2015.

Samotné rozhodovanie krajského súdu tak trvalo 24 dní a ďalšie dva týždne si vyžiadalo doručenie právoplatného rozhodnutia krajského súdu. Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd nedopustil ústavne neprípustného prekročenia lehoty konania. Sťažovateľ v súvislosti s doručovaním uznesenia krajského súdu poukazuje na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 43/2011. V danom prípade však išlo o inú situáciu, keď samotné doručovanie právoplatného rozhodnutia trvalo 31 dní. Sťažovateľovi bolo právoplatné uznesenie krajského súdu doručené v lehote dvoch týždňov, a teda v rámci lehoty tridsiatich dní, ktorá podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku limituje opakované podanie žiadosti o prepustenie z väzby. Právo sťažovateľa žiadať o prepustenie z väzby z tých istých dôvodov preto nemohlo byť žiadnym spôsobom dotknuté.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Sumarizujúc čiastkové závery k jednotlivým námietkam sťažovateľa, ústavný súd odmietol sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v celom rozsahu tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2015